

ter ver pflichtet ist / Se. Hochfl. D. von Braunschwi.
Lüneburg in der Guarantie/ welche sie dehnen Her-
zogen von Mecklenburg / Sachsen-Lauenburg / Bis-
choff von Lübeck / Graffen von der Lippe und
Schwarzburg/ und dehnen Städten Hamburg mit
Lübeck gegeben/ zu assistiren/ und zwar in Ansehung
der Prätension welche der Hr. Churfürst von Bran-
denb. gegen ged. Fürsten und Stände des Reichs
hat/ unter dem Vorwand/ gewisser assignation/ so er
in wehrendem Kriege bekommen/ wil S. Aller Chrifl.
Mayt. ohue mentionirter Versprechung etwas ab-
zubrechen/ alle Sorge und Fleiß anwenden / solche
Prätension durch billige Mittel und Wege bezule-
gen/ absonderlich da Se. Churfsl. Durchl. selbsten
dar zu incliniren. Dieser Articul sol mit denen Haupt
Friedens-Puncten in gleichen Würden und Kräften
sein/ als wäre er denselben von Wort zu Wort ein-
gefüget/ sol auch zu gleich mit denenselben ratificiret
werden. Geschehen zu St. Germain en Laye/ den
29. Junii/ 1679.

(L. S.) Arnoult.

(L. S.) Meynders.

Sveriges Rijks Ständers

Besluth/

74
73
Som aff them enhålleligen gjordes på then)

Almånné Rijkzagh som hölts i Stockholm/
then 20. Martij Årh

M. DC. X L I X.

Tryckt aff Henrich Reyser.

ij effter skrefite

Sweriges Rikles Rådh
och Ständer/ Grefwar/ Frihers-
rar/ Biskopar/ Adel/ Klerckerij/
Kriiggzbechtl/ Borgerskap och
meenige Almoge/ som til thenne Rikzdagħ/ hvilken nu hårj
Stockholm wäl hållen och åndat år/ hafwe warit försambla-
de/ för osz sielvise och fullmechtige gjorde/ aff alle Landzāndar.
Göre witterligit/ at effter som then Stormechtigesi Furſum-
na och Fröken/ Fröken E H R I S T I N A/ Sweriges/
Göthes och Wendes Vihkorade Drottning och Arffurſum-
na/ Storfurſunna til Finland/ Hertiginna vhi Esiland och
Carelen/ Fröken öfver Ingermanneland/ hafwer aff theſz
hdgwifflige och wakande omsorgh/ samt allernädigeste benä-
genheet/ medh then Kongl. Maj:z sin leſwernes och Reges-
rings tħdħ/ berömligen tisbringer och alle sine Undersåteres
nytta och wålfård framgeent söker och ramar/ sunnet/ medh
sitt elstelige Rikz Rådh/ råde/ nödiorftigt och gott/ osz at til-
samman kalla/ och widh sådan lägenheet/ at optäckia/ hwad
sigh vhi Esiland tildragit hafwer/ i näst förledne Twanne
åhr/ så wäl wid Kriiggzwäsendet/ vnder theſz Generale Kriiggz-
Officerare, och synnerligen Kongl. Maj:z Generalissimi,
Högborne Furstes/ Hertigh Carl Gustaffz Pfaltzgrefwes.

Aij

Tari

9584

widh Rein ic. tappre och myttige Conduicte, som och widh
Fredz Tractater ne/ aff them / hvilke ther troligen theres
plicht förrättadt hafwe/ och nu alt then åndskap bekommitt
som mehra än sasom vthi Tingu åhr/ igenom Wapn/ och Fjor-
ton åhr/ igenom Underhandling/ är påarbetat wordet/ och aff
osz allom hierteligen önskat ; Så och ther näst/ huru efter
Kongl. May:° nädige beränckiande och meening/ vår egen/
sampt våre efterkommandes stadige lycksaligkeit/ måtte ers-
hallas/ til Gudz Nampns heder/ Konglige May:° beröm/ och
Rikzens befinnande fördeel och säkerheit : En bekämne wi-
osz samptlige vara skyldige en ödmuk Läcksejelse/ först och
främst/ Gud then Aldrahögste/ för sin Allmächtige hjelp och biss-
ständ/ sedan Kongl. May:° som sammes vthwalde reedskap
ther til warit hafwer/ at then försträcklige Blodzvthgiutelse
vthi Thysland är stannadi/ och en sådan Fredh oprättat/ emlo-
lan Kongl. May:° och Rommersle Rensaren / sampt hans
Bundzförwanter och adherenter, medh hvilken ingen annan
fredh förläknas kan/ som aff osz Swenske någon thd
giord år/ och igenom then en gansta stor fahrlighet vårt
Fädernesland blefvet ifrån tagin/ Gudz reene Ord och then
Ewangeliste Religion här hemma och utan Rikses befästadt
och försäkrat/ månge Wärldzlige wälgerningar våre Reli-
gions, så och Bundzförwanter bewisise/ och ther medh Kongl.
May:° Salige Herfaders/ Konung Gustaff/ den Andres och
Stores/ vii äminnelse glorvårdigastis/ sampt Kongl. May:°
taen Christelige och berömmelige intention och wederhörlige
Nampn/ sasom försvarares och bestärmares aff then Ewans-
geliste

gelistie Religion och Thyske frisheeten/ erhållen/ sampt aldra-
sidi/ Sveriges Rikle förbättrat och förvidgat/ aff the Land-
skaper som ther til här igenom ewärdelegen är tilskade/ och
slådas mycket förone och hårlige. Ther hoos belangandes
Kongl. May:° yterligare gode och nädige vpsath emot oss
alle sine Undersåtere och Rikle/ och aff Kongl. May:° osz als
lernädigst är tillämma gifvit / så betacke wi Kongl. May:°
therföre vthi lika mårto/ och bekämne at sådant icke ringa be-
höfves/ widh thenne thd/ vii vårt Fädernesland/ til Gudz
Ordzrene och then Christelige Läros handhafwelze/ Rikzens
inbördes endrächtigkeit och irygghet/ thewränges och osy-
rigas aga/ nähringens befording/ och månge inretne mis-
brukz och Dordningars affl assande : Hvilket sigh vthi os-
fredeligh thd icke hafiver lätteligen kunnat göra låta; Men
nu sedan Kongl. May:° ifrån the besvärlige och dagelige tan-
kar/ som Krijget medfördt hafwer/ är lättat och liffat / sampt
Riklet til någon roligheeten kommit/ aff Kongl. May:° väl
och nödtorfteligen förtages ; Alltså hafwe wijs vårt plicht i
acht tagandes/ underdådigst Kongl. May:° Allernädigste eff-
ter handen gjorde propositioner anhördt / Medh ödmuk
flit och åhäga öfvervägat/ och på sidstonne öfwer ther ena
och ther andra sálunda samtyckt/ beslutet och föraffskedat/ så
som här efter bredare och omsiändligare beskrifves och vth-
tryckes.

I.
Så kunnne wijs icke döllia then score trångtan
och åsiundan / som aff osz allom drages/ at Kongl. May:°

A iii

Cröning

Eröntig snart hållas mätte/ och wi medh frögd och glädje/
så see Kongl. May:tt sittia på sin Konungzlige Thron och
Säthe/ och hafwa på sitt Hufwud Sveriges Crona. En
oansede Kongl. May:tt thes förvhan är vår laglige och rätte
Drottning och Arffurstimma/ så och ganska Fäderneslandet
niuter aff Kong. May:tt ett stickeligt och gott Regemente/ och
hwar och en enkyldt aff os förmimmer Kongl. May:sioore
gunst och nåde/ så at för then skuld icke behöfdes/ at wi aff
Kongl. May:tt någon synnerligh mehra försäkring fökia skul-
le/vihan wi alle fasi heller tilse och os besluta på vår siida/
at kunna möta Kongl. May:tt/ för sådant myckne goda/med
vunderdåntigh lydno och ödmiuk troplichtigheet: Doch lije-
wäl/ emådan then Sedwana/ som Sveriges Lagh ther om
förmår/ är altidh/ sedan Arfföreningen vpråtiat bleff/ vor-
den iacht tagen och hållen/ at Konungen hafwer mått wigtas
och Crönas/ och allom inrikes boandom trygger Eedh sin
svaria/ och igen aff them försäkring taga på alt thet the ho-
nom åga göra. Altså är Kongl. May:tt om sin Cröning/
så wäl thenne gång/som på näste förrige Rylzdagh vnderdåns-
ligen aff os anmodat/ och betacke wi Kongl. May:tt som haf-
wer Nådigst then tilsagdt och bewilliadt/ såsom och tiden
Nampngisvit/ på hwilken Kongl. May:tt tåckes then samma
(will Gudh) hålla/ vthi thetta innewarande åhr/ den 30.
Augusti. Till hwillet berömligt Wärck/ wi Kongl. May:tt
aff then högste Gudh mycken wälsignelse önske/ och at thet
mätte stee vthi en godh och lycksaligh stund/ Gudz Guddom/
melige Nampn til Loff/ Prins och Åhra/ Kongl. May:tt til An-
deligh och Lekamligh wälfärd/ sampt nu och i framtidens tilat
edöde

odödeligt beröm/ och os alle Sveriges Inbyggjare till glädje/
nytta/ gagn och förföstring. Sedan ther hoos/ på thet icke
Kongl. May:tt må/ för thenne besvärlige tjdh och Rylzrens
annan nödhtorftigh Lägenhectkul/ blifwa aff then store vms-
kostnad/ som på samma Högtidh mätte anivändas/ förhind-
drat ther ifrån; Så hafwe wi friwilligen Kongl. May:tt
vhloswat en sådan Cröningshielp/ som til Kongl. May:tt
Salige lidre Hersaders Chröningz Högtidh vhgick/ och
Kongl. May:tt sielff icke högre wil aff os sigh nu skola besjaka/s
och vhgöras; Och eljest stal hwar och en aff os/ effter sin förs-
mago/sigh sälunda vhreeda och stoffera/ at Kongl. May:tt dä
ther aff heder och ett Konungzligt behagh fattamå; Och os
alle på Kongl. May:tt Chröning/effter Kongl. May:tt besals-
ning (wil Gudh Helsan och Ljfwet spara) vnderdångst in-
ställa.

I I.

Kongl. May:tt höge försichtigheet/ som wi
ther aff förnimme/ at Kongl. May:tt then Fredh/ hwilken nu
igenom Gudz macht Kongl. May:tt och os tilhanda kom-
men är/ wil bewäpnadt behålla/ emot alle fälsamme och oför-
modelige händelser/ kan ingalunda aff os ogillas/ vthan mera
tilbörlien berömmas: En nywunnen Fredh/ effter ett läng-
lit Krig (säsom Kongl. May:tt then för os bestrisvit hafwer)
är sanferdeligen ingalunda olyk en nylocknad stor Eld/ then
doch hafwer mängle lemnade Brander/ hwilla ånnurhka/ och
lätteligen igen funne itändas/ och upsiiga vthi een häftigh Lä-
ga/ hwar det icke genom noga och grannlig achtsamheit förs-
hindras. Sammalunda besjaka/s aff os/ at Kongl. May:tt
påthet

på thet Krigzfolck som Kongl. May: " til sådan vår stadighe
säkerheit behöfver/ sioor vnkosnad göra måtte/ sampt Rijks-
zens Besäfiningar altidh nödторsteligen böre prouianteras/
och Cronones gald affhielpas och betalas/ hwillen widh öf-
werhopade Krich och Åhr sig icke vthringa Summor sam-
fat och tilsamman dragit hafwer/ och ånnu sielwe freden til
sin besestelse förorsaka wil. Vår underdålige tillit är för
then skul/ at Kongl. May: " på executionen af freden/såsom
then samma vthi fördraget vthlof wat år/ yrkiar tijdeligen och
fast: Ther hoos tilsåhes Kongl. May: " aff oß/ at wij Kongl.
May: " icke wärnöse och tömchänder göra wele/vthan såwäl
framdeles/ som här til effter vår underdålige plicht stedt år/
vara Kongl. May: " bissändige medh modh/Lijff och Blod/
sampt all vår förmögenheet/ emoot hwad härligheet / som
Kongl. May: " och Rijket tisfunda kan. Men synnerligen
och serdeles bewilje och samtycke wij/ at i denne näst effter föl-
jande tvenne åhr/neimbligen,dettalöpande 1649. och komman-
de 1650. tvenne almennelige Vthstrifningar stole hållas öf-
wer hela Rijket/ och vthur hvarje tijo Skatte och Crono-
hemman/så och tiugu frälseshemman/de åre sig siore eller små/ hela/
halfwe/ heller mindre hemman/ innan Fredzniilen/ så och Xää
och Röör/heller utan om/strisives oc vtgår en knecht eller war-
achtig Karl/så och at hvarje tho Prästegårdar vtgöra en knecht;
Men likwäl ther hoos/ år aff Kongl. May: " vthlof wat/ at the
Landstaper och roter/ som thet begåra/måge slippa denne vth-
strifning för penningar/och wil Kongl. May: " sine vthstrifnings
Commissarier gifwa vthrycklig fullmacht/ huru the hvar-
stådes medh Allmogen om en drägeligh Summa handla so-
le. Sida

le. Sido folck skal aff Städernes/ såsom wanligit/ hållas/ och
thet i råttan tihd/ til Skepsflottans vthrustning/ effter på-
fordran/ gått och dugeligt insiällas. Medh then ödmjuk
betingning/ at hwad häf Ridderstapet här vthinnan bewille-
jas/ icke framdeles drages them til förfång vthi theres Pri-
vilegier, sådan/ at theres enstykte Eienare/ som med hele/ halfe-
we eller mindre Hemman aff Huusbonden kunne vara för-
sedde/ och de sielwe besittia och bruка/ åre och blifwe befria-
de och oroterade/ sampt at i gemeen/ når Kongl. May: " och
Rijket/ igenom Gudz milde macht och tilhielp/på freeden heel
försäkrat är/ Vtstrifningen då måtte blifwa mindre. Utterl-
gare/ til Kongl. May: " och Cronones tisförende vpråknade
tarff och nödhtorster/ hafwe wij/ jämpste andre wäre här til
bewiljade och sedwanlige Vthslagor/ tilsagdt/ i siaden för Bos-
skapsfatten/ twå daler Silfvermynt aff hvarje Heelgårdz/
Skatt/ och Cronohemman/ och en Daler Silfvermynt aff
hvarje heelgårdz Frälseshemman/ räknandes i tv halfe we och
fyra fierdings hemman/ så och mindre/ effter proportionen,
emoot ett heelt Hemman. Wij aff Presierstapet och Bos-
gerstapet wele och så/ effter förrige åhrs affstecdh/ och hyst til
observerade bruuk/ vthgöra wäre ordinarie och extraordi-
narie vtlagor/ vndantagandes Roghielpen/ som nu aff Kongl.
May: " eget allernådige si behag/vphäfwen år och Ständerne
remitterat, som therföre Kong. May: " ödmjukeligen betacke.

III.

Then rättelse och förbättring/ som wäre Ande-
lige Församlingars disciplin, medh sampt informationen i
Scholerne/ så och Sveriges werldzligh Lagh och Landztingen
behöf-

behofwa/är aff Kongl. May: " gansta wåloch nödterfsteigen
ihughkommen: Medan såsom then samme/ är aff osz sampt
gelänge blefwen åstundat/ enkanerligen omitt Generali Con-
sistorio. på åthstillinge Rijekdagar tilförende/bliftvit talat: Så
är förthenksuld/ vår vnderdånge meuing och begåran/ at
Kongl. May: " allernådigst någre lärde Män/ hvilke rätsm/
nige äre/ willie förordna/ så wäl aff het Wärldzlige som het
Andelige Ständet/ och them besalla/ at the then för thetta
provisionaliter gjorde Kyrkio ordning öfversee/ och then/
ther så ståligheeten födrar/ tilöka eller och förandra/ sampt
allt ther vthi författa låta/ som till Kyrkio Regementet höra
kan: hvilket theras Arbete/ tåhet färdigt är/ osz sedan kan
wissas och tilhandas ställas/ at wij osz widare ther öfver förla-
re: Schole Ordningen/ som Kongl. May: " vthi nädigt sun-
ne hafwer medh wederbörlige gode Mäns Rådh at vprätta/
och wij sedan städigt och fullomligen efterkomma och hand-
haſtwale/ är/ såsom wij/ ödmjukeligen bekännamätte/ föro-
sakat aff ett Konungzligit och höghwiſfligt Förstånd/ och war-
de wäre Barn sampt alle efferkommande Kongl. May: " der/
före ewerdeligen betackandes. Het samma hender och wiss-
serligen både aff osz och dem/ när en godh och medh närvårani-
de tjdz lägenheet beqvämligen jämfordt vthydning på Læ-
gen/ som Kongl. May: " wil/ at aff wisse Män skal sammansättas/
och wij gärna antage/ ther then rättwijs befinnes/ blif-
wer färdigh. Ther näst at Kongl. May: " igenom sådana för-
ordnade Håradzhöfdingar/ hvilke sielvive personligen vthi
Lanzänderne bivissia Zingen/ wil then Dordentlighet/ som
mongen här till ifrån sin rätt förhindrat hafwer/ vota/ och ther
medh

med tillika besordra Lægens utlydning: Het samma funne wiss
icke heller ogilla/ vthan lämne het til Kongl. May: " eget be-
hagh/ ther ill at förordna redelige/ lärde och wälpröftradhe
Män/ osz hwad h ständihe helsi wara funne/ dech Ridderla-
petz och Adelens Privilegier eltestoskränkt.

IV.

Belangandes at Kongl. May: " medhōf haf-
wer handlalåtit/ huru vidh denne roligetidh/ som Gudh uu-
shnes åmpna Kongl. May: " och Riket the Faderlæses bössia/
igenom besiäle gode Förmhyndare/ sökias mätte: Barne och
Euchiehuus vprättas/ Huusbonde och Leyfosalck emillan skee
med arbete och Lohn hwadhratt är/ Köphandelen befrämjas
til förfotring och tiltråxt/ Handlwärken genom Factorier
ökas/ Nynewäsendet härras: Så och allthensiund/ vidh
fredh och Röligheet/ mänge gemeinligen grispas tilfället tilskade-
lig wällust/ sampt andrelyten/ och flere Land och Rikter her-
genom/ än såsom genom Swärd och Öhrlich/ äre komme på
försia fall/ och sedan aldeles wordne förderfwaude aff then rätt-
wiſe och stränge Gudh/ som icke kanliða/ at hans mildheet och
wälsignelse wanwördas och miszbrukas: Huru förthenksuld
sådane Straffisfrån osz tjdelen ledas kunde/ och här effter
affsläffas alt Gudz Namns miszbruk/ som skeer medh Eder/
så och then öfverdädigheet som aff Därachtige Memistior
öfwas igenom dueller: Sedan all höghfård och öfverflödig-
heet medh Klädedrächt/ Maat och Dryck/ så och andre såfan-
ge och onyttige bekoſningar/ som skeer vidh Eroloſningar och
Bröllopshögtider/ Barndoop och Begräffningar/ sampe el-
ligsvithet dagelige vngånget/ bland Adelen/ Präster/ Vor-
gare

gare och Hönder. Ther til är underdånligen aff os svarat/ at Kongl. Maj: " wille/ medan thdzens närvärande korthett os icke tilstädde/ thenne gång här längre at förtöfwa/ låta nädeligen medh sine elst elige Rijkzens Rådz råde författa ther öfver the Ordningar/ som måge blifwa warachtige/ och icke komma åter vthinågon owana/ utan Executionen fullföljes medh alstrar och achtsamheet: Sedan kan Kongl. Maj: " / på någon framdeles Rijkzdag/ os samptliget hem communicera, at låta allmenneligen bewiljas.

V.

At the Facht-Tråå och Skogsordningar/ som näste förrige Rijkzdagh samtycktes/ och sedan aff Trycket publicerade blefwe/ mätte efferkommas och hållas/ kräfwer Kongl. Maj: " medh godh ståäl/ th mänge aff os/ som vår egendomb på Landzbygden hafwe/ affsee en stoor stada/ som i åthställigh mätto/ besyrnerligen igenom Swediane/ sampt sielfsiwåldigt Skogshygge/ sigh förorsakar. Hwilket Landzhöfdingarne båst medh Håradzhöfdingarnes hielp/ när the effter Kong. Maj: " hålsosamme intention tilfördordnade blifwa/ kunnne båther påstaffa/ och alle sådane klagomåhl som elliest intet jäff vthi wore/ effter förrre gången ransakning sampt feedwanligh Dom på Eingen/ igenom tilbörligh execution, affhielpas.

VI.

Sidst/ hafwe wijs vthi underdånlighet Kongl. Maj: " mit öfver Skutzfärder och gästiningar/ som gemeene Allmogen vtharma och försivaga/ nogsambligen förmummit: Och sedan Kongl. Maj: " hafwer medh os nädeligen håndla lättsit

lättsit/ och alla the medel/ som här oppå bättning stappa kunde/ ärre aff os öfvervägade ; Så befinnes ihetta vara ett bland the beqvämligaste/ at hvor och een aff Allmogen ifrån öfwanbemelte besvår sigh lösie och befriade/ medh en sådan drågeligh Summa Penningar/ som vthi näste Rijkzdagz Be sluth åhr 1647. bleff infördt. Therföre wijs aff Ridderstapet och Adelen/ ther til/ såsom ett hålsosamt medel/ samtyckie och bewillie: Dachtadt at nägre få Landzändar/ the ther flaga och förebåra/ sigh vara på penningar aff förrige vthgjorde Krijgzhelper förblåttade och osormögne/ så fasti ther på/ at heller wela/ efter förrige Ordentlige seediwana/ Skutza/ än så som berörde Skutzfärdzpenningar vthgjifwa: Men wijs andre aff Ständerne/ som them befinna os lättare och tildrägligare ware/ losiva Kongl. Majt: " för Chronones frije Skutz- och Gästining/ aff hwarie Heelgårdz + Crone+ och Skattehemman/ tree Daler Sölfwer Mynt om åhret/ och aff hwart Heelgårdz Frälse hemman/ så wäl innan om/ som vthan om Fredzmijlen/ Sex Marker Silsvermynt/ räcknandes twå hafswa och fyra fieddedels Hemman emot ett heelt/ och thesse stole sälunda vthgöras; Skutz- och Gästiningen affst affes/ nu strax nästkommande Michaelis tjdh i hetta innewarande åhr/ och då erläggges försie terminen aff them/ som Penningar för Skutz- och Gästining gifwa wele: At Cronones resande Folck sigh ther medh Hästar leya kumne: Then andre terminen, blifwer Kyndermåsso tjd/ och then tridie år om S. Johannis näst ther effter. The Crone- och Skattesampt Frelschhemman/ hwilke åhrligen thesse Tree terminer riktigt betala/ stole aldeles vara obesvärade och frije för Cronones

B iii

nes

nes Skutsfärder och Gästningar/ samt Körslor och Förslor/
vndantagandes/ när så händer/ at Krigzfolcket Regements/
eller Fänketaals opfordras til tägs/ eller komma Regements/
eller Fänketaals tilbaka/ och täger heemigen: Ta bör ingen/
ther ware sighe Crone- Skatte- eller Frelebonde/ innan om ic-
ler vihan om Fredzintjlen i the allena/ som inom Freises Råå
och Röör begrepne åre/ vndantagne färwagra sighe/ vian ab-
le/ widh opp- och återtogh/ besordra sädant Rijkzens Krigz-
folck/ medh nödiorftigh Kost/ samt Foder och Mähl: Doch
saledes/ at widh Krigzfolcketz tagande/ Ryttarne rjda sine
egne Hästar/ och Knechterne gåatil Foot/ men til theras Eråz
och the Siufa/ ordnas så månge Hästar som Skutsfärdz/
ordningen innehåller/ och Landzhöfdingarne them tilordna
medh sitt Breff/ eftter theras nödige Tarff/ eftter som Ridder-
stapet och Adelens Privilegier tages iachi/ at off theras Bönder/
allenast een Eridie deel svaras emot then Gästning och
Skutzing/ som Skatte och Crone göra: The andre Landz-
ändar/ som hwarke wese eller kunne gifwa och erläggia i rät-
tan tijdh/ uppå förfrestne serminer, ofwanbemte Skutsfärdz/
Penningar/ stole wara plichtige at Skutza hwar och en
som reser Crones ährender medh Pasz och bewijs: Och
then Almoge/ som affsiades i Sochnen heller Håradet boor/
stal stadeligen widh sträckwågarne/ ther Landzhöfdingen
them förordnar/ hafwa tilsiades vhi hwar wele tivå dagar
sime Hållhästar/ Eller bøthe för tredsto och moottwilligheit
fyratiso marcher Silfwer Nynt/ vthan någon förskoningh/
hvar gång. Ellesi och/ skal Cronen allestådes behålla then
Rättigkeit/ at Almogen flyttier och förer sine Behlagor och
Affræ

Affrade/ både wisse och orwisse/ innan om Lagsagu/ dist/ ther
ther behöfves och påbiudes. Then samma plicht förbehålle
wij osz aff Ridderstapet och Adelen aff wåre Bönder/ och ther
hoos wåren nödiorftige Körslor och förslor/ samt Skutzing
och gästning/ så offta wij finne nödigt them af wåre Bönder at
fordra och stelata. Så är och aff Kongl. Maj:tt osz Ridder-
stapet och Adelen loswat/ at wåre Såtesgårdar/ samt the Hem-
man/ hvilke innan om wåre Råå och Röör belägne åre/ så och
the Hemman eller Torp/ som wåre enstytte tienare till lóhn eller
frisheet aff osz förvndte åre/ och the sielfive besittia och brukia/
stole til inge Skutsfärdz Penningar swara/ vthan ther ifran
eximeras: Och i lika mätto widh alle willor blifwa håldne/
som vti Kongl. Maj:ts egen nädige försäkring/ hvilken Kongl.
Maj:tt på thenne Rijkzagh/ öfwer Skutsfärder och Gäst-
ningar, hafwer lätt försaita och osz tilsiälla/ wijdare är förmålt
och infördt. Til thenne befördran/ begäre wij alle underdå-
ligent/ at then för thetta gjorde Krögare Ordning mätte blif-
wa öfversedd och publicerat, och sedan/ så väl i Städerna/ som
på Landzbygden/ alswarligent i acht tagen och efterkommen/
påthet then resande Man kunde för Penningar/ medh Hästar
och Wagnar samt Båtar och allannan fordenskap/ vthan
oppehåldning/ allestådes befördrat blifwa.

At wij nu thetta alt som förestravit siår/ hafwe samt- och
synnerligen på wåre egne och wåre Medbröders wågnar/ så
frånvarande som närvoran/ godt sunnit/ beslutet/ och osz
fullkomligen ther om föreenat/ och såsom trogne och råttsin-
nige undersätere ther troligen och stadeligen efterkomma wele
och stole: Så hafwe wij förfrestne Sveriges Rikles Rådh
och

och Ständer/ thetta medh wäre egne händer underskriftvit/
och witterligen låtit hångia och tryckia wäre Insegel här ne-
dan före/ som gifvit och skrifvit är i Stockholm den 20. Martij
åhr 1649.

72

Kort
EXTRACT

Aff dee Husiwud. Orsaker/ som Kongl. M:tt
Wår Allernädigste Konung och Herre / oom-
gångeligen beweckt och necessiterat haf-
we/ at iflåda sikh åter å nyo Wapnen
emot Danmark.

Tryckt i Stockholm / Hoos Henrich Keyser/
Kongl. Booktryckare Åhr 1658.

73